



STANOVISKO

ODBORU CENOVÁ POLITIKA

Č. 4 /2020

Stanovisko k problematice cenové regulace v taxislužbě, která je poskytována na základě objednávky provedené elektronickými prostředky jinou než hlasovou službou

S účinností od 1. 7. 2020 je novelou zákona č. 115/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o silniční dopravě“ a další související zákony, zavedena nová forma taxislužby, a to přeprava poskytovaná na základě objednávky provedené elektronickými prostředky jinou než hlasovou službou. Z důvodu právní jistoty veřejnosti, provozovatelů taxislužeb, ale i kontrolních a správních orgánů k tomu odbor cenové politiky, po projednání s dotčenými orgány státní správy a samosprávy, zaujal následující stanovisko:

1. Konečná cena

- a) Z ustanovení § 21 odst. 6 písm. a) zákona o silniční dopravě vyplývá, že povinností dopravce je, aby „objednavateli přepravy byla před objednáním přepravy sdělena konečná cena za tuto přepravu...“.
- b) Konečná cena nemusí být tvořena pouze jednotlivými složkami cen stanovenými v nařízení obce, která ceny taxislužby cenově reguluje, ale ve výši konečné ceny mohou být zohledněny i jiné další vlivy a okolnosti (např. den v týdnu, denní doba, počasí nebo oblíbenost řidiče).
- c) Ministerstvo financí preferuje možnost, aby objednavateli byly před objednáním přepravy sděleny všechny složky ceny, na základě kterých je konečná cena určena. Dochází tak k lepší informovanosti zákazníka na trhu, kde vzniká informační asymetrie, a k možnosti porovnání, s ohledem na analogii v jiných regulovaných odvětvích, byť z občanského zákoníku lze vyvozovat, že spotřebitele postačí informovat o celkové ceně služby.
- d) Ministerstvo financí doporučuje, aby dopravce zobrazoval trasu cesty, kterou objednavatel odsouhlasí před započítáním přepravy. Vyhne se tak možným sporům ohledně volby trasy – zda se jednalo o trasu nejkratší, nejehospodárnější

nebo nejrychlejší. Trasu lze považovat za součást jednoznačné definice služby, kterou objednavatel nakupuje.

- e) Poskytnutím informace o celkové ceně je splněna povinnost označit zboží cenou.

2. Čekání zaviněné zákazníkem

- a) Čekáním zaviněným zákazníkem je myšleno čekání na zákazníka po objednané době započetí jízdy nebo jiné čekání během jízdy vykonané na přání zákazníka.
- b) Čekání lze účtovat pouze v souladu se smluvními podmínkami, tedy například až po době „garantované čekací doby“ obsažené v ceně přepravy.
- c) Na čekání se vztahuje regulovaná cena dle platného nařízení v obcích, ve kterých jsou ceny za taxislužbu stanovené nařízením obce.
- d) Čekání z důvodu problémů v silničním provozu nezaviněné zákazníkem (stání na červenou, dopravní zácpa, pomalá jízda) nelze účtovat z důvodu povinnosti uvádět konečnou cenu před zahájením jízdy.

3. Měření času a vzdálenosti

- a) Platnými právními předpisy není k měření času pro závazkové vztahy určeno použití „stanoveného měřidla“, tj. měřidla, jenž musí být pravidelně ověřováno či kalibrováno. V daném případě plně postačuje měření přístrojem, typicky mobilním telefonem, jehož systémový čas je synchronizován signály rádiového a satelitního vysílání.¹
- b) Jestliže cena za poskytnutí taxislužby je stanovena předem jako konečná, není zapotřebí ujetou vzdálenost měřit a k tomu používat stanovené měřidlo (taxametr). Musí však být splněn předpoklad, že zákazník délku trasy odsouhlasil před započítáním jízdy.
- c) Pro účely kontroly dodržování cenové regulace postačí určit ujetou vzdálenost jiným vhodným způsobem. Takovým způsobem je využití mapových aplikací (potvrzeno judikáty – viz např. rozsudek Městského soudu v Praze 10Af 82/2016 – 61 ze dne 26. 9. 2019).

¹ Jedná se o pracovní měřidlo (§ 3 odst. 1 písm. c) a odst. 4 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů). Vzhledem k tomu, že bude použito v závazkovém vztahu, bude pro něj platit, že musí být zajištěna správnost měření. To znamená, že uživatel musí zajistit návaznost pracovního měřidla. Podle § 5 odst. 6 zákona o metrologii způsob návaznosti pracovního měřidla stanoví uživatel (zpravidla kalibrací). Návaznost pracovního měřidla by měl být uživatel schopen doložit (např. kalibračním listem). V případě měřidel času jsou ale tato měřidla často synchronizována časovým signálem (ve střední Evropě DCF 77, např. budíky, hodiny), který se za způsob návaznosti považuje.

4. Účtovaná cena

- a) Cenovou regulaci lze aplikovat na taxislužbu ve smyslu § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě.
- b) Dopravce je povinen dodržovat platnou cenovou regulaci v obci, ve které jsou ceny stanoveny nařízením obce.
- c) Cenová regulace platí v jednotlivých složkách ceny, ve kterých je stanovena nařízením obce.
- d) Cenová regulace se nevztahuje na předpoklad vzdálenosti nebo času před zahájením přepravy, ale na situaci po jejím ukončení.
- e) Účtovaná cena nesmí překročit cenu konečnou ani cenu maximální, pokud je regulována nařízením obce.
- f) Zákazníkovi je účtovaná konečná cena za jízdu (přepravu) jako samostatná položka. Ostatní povolené položky (čekání na přání zákazníka, spropitné) jsou účtovány samostatně.
- g) Jiné příplatky ke konečné ceně (např. vjezd na letiště) nejsou podle současně platných nařízení Magistrátu hlavního města Prahy a Magistrátu města Brna přípustné.
- h) Jestliže skutečně projetá trasa je kratší než odsouhlasená – je nutné dohodnutou cenu přepočítat tak, aby nepřekročila maximální cenu stanovenou nařízením obce. V takovém případě se poskytne sleva ve výši rozdílu mezi maximální cenou a konečnou cenou.
- i) Jestliže skutečně projetá trasa je delší než odsouhlasená – dohodnutá cena se nemění, neboť platí ustanovení § 21 odst. 6 písm. a) zákona o silniční dopravě o konečné ceně.

5. Obec může definovat (zúžit) regulaci na určitý způsob provozování taxislužby

- a) Ministerstvo financí nemá pravomoc omezovat obce ve stanovení rozsahu regulace, pro kterou mají přenesenou působnost. Může jej pouze doporučit.
- b) Obec má možnost, v rámci podmínek uvedených v nařízení, vymezit okruh adresátů, pro které je nařízení závazné. To není v rozporu s ustanovením zákona o silniční dopravě ani s cenovou regulací.

Výše uvedené stanovisko je právním názorem Ministerstva financí. Ministerstvo financí není oprávněno k závaznému výkladu právních předpisů, k tomu je oprávněn pouze soud.